

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—

Za pol leta, četrt leta in štiri mesece razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč:

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, oamirnice in javne zahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Praga 3. Nemški visokošolec Biberle, ki je smrtno ranil češkega visokošoleca Linharda, je bil radi prestopka proti varnosti življenja obsojen na tri mesece strogega zapora.

Budimpesta 3. Ogerska brzjavna pisarna javlja: Voditelji disidentov, pl. Szilagy, grof Csáky in grof Julij Andrassy, so danes ministerskemu predsedništvu izročili punktaoije opozicije, katere so sprejeli ministerski predsednik baron Bánffy in ministri baron Fejérvary in Lukács ter Koloman pl. Szell. O punktaoijah se bodo vršila temeljita posvetovanja.

New York 3. Prevozna ladija »Shermann« je odplula danes od tukaj in pojde preko Sueškega prekopa v Manilo. Na krovu so trije polki pehote in dva batalijona 17. pehotnega polka.

Pariz 3. Quesnay de Beaurepaire pripoveduje v listu »Echo de Paris«, da, ker si je preiskava, ki jo vodi Mazeau, postavila nalogo, da spozna Dreyfusa nedolžnim, je bilo potrebno vzbuditi sum o izpovedi kapitana Lebrun-Reinaulta.

S tem namenom poskušalo se je onega vojaka, ki je spremljal Dreyfusa takrat, ko je bil degradiran, pregovoriti h krivemu pričevanju. Toda ta vojak se ni dal pregovoriti.

Beaurepaire izjavlja nadalje, da je bilo neko pismo iz tajnega doserja, izročeno kazenski komori kasacijskega sodišča, znano že drugi dan oficijelnemu agentu neke velesile v tripelalijanci. Temu dostavlja Beaurepaire, da sta mu to dejstvo povedala dva častnika, ki sta pripravljena to tudi spričati.

Rim 3. V komori se je danes nadaljevala razprava o volilni komisiji. Ministerski predsednik Pelloux je izjavil, da ne sprejme nikakega dnevnega reda, v katerem bi se pozivala vlada, naj nasvetuje amnestijo. Vlada si pridržuje, da o pri-

mernem času predloži kralju novo pomiloščenje; minister je sprejel dnevni red poslanca Riccio, ki pravi, da komora jemlje na znanje vladine izjave, in odbrava predlog komisije. Ministerski predsednik je z obema deloma dnevnega reda zvezal tudi zapupno vprašanje. Na glasovanju po imenih se je sprejel prvi del dnevnega reda s 244 glasovi proti 65, drugi del pa s 220 glasovi proti 50.

Bellgrad 3. Stavbeni minister, general Atanakić, je z zdravstvenih ozirih podal svojo ostavko. Na njegovo mesto je bil imenovan železniški minister Stojanović.

Dobro znamenje.

Pazno čitajte članke in poročila o italijanski gonji proti ustanovitvi hrvatskega gimnazija v Pazinu ter dovtipno, šaljivo, sarkastično prigovarjanje proti dozdevnim lahonskim pravicam in predpravicam, se spominjam izreka nekega duhovitega francoskega pisatelja, ki je trdil, da treba človeku samo nekoliko zbadljivosti, pa se smeje drugim; toda, da se more smejati samemu sebi, treba precejšnje filozofije.

In ta samosvestnost, to šaljivo izpodbijanje že stokrat izpodbitih zgodovinskih neresnic, to sarkastično strašenje pred grozo italijanske opozicije v državnem zboru, je znamenje, da našemu ljudstvu, kakor tudi našemu časopisju, ne manjka več one potrebne filozofije, ki mu daje moč, da vstraja v borbi za svoje pravo, vedočemu, da se sovražnik poteza za obstanek zgodovinske krivice. Ta samosvestnost je pa tudi znamenje, da ljudstvo pozna svojega lahonskega sovražnika v dno njegove rdečebelozelene duše! In to poznanje je prvo sigurno znamenje gotove zmage!

Ko bi imel nasprotnik toliko razsodnosti — o čemer dvomim — da bi po tem znamenju sodil

sebe in svoje podirajoče se postojanke, bi jel sam računati z dnevom plačila.

V naše ljudstvo je, hvala Bogu, prodrla zavest o lastni vrednosti, zavest o svetih pravicah in tudi zavest, ki mu jo budi nasprotnik z vednim povdarjanjem »doppo tanti seccoli di vita latina«, in ta zavest navdaja to ljudstvo z srdom proti več nego tisočletnemu tlačitelju.

Dan plačila bode pravi Vidov dan, če bo Slovan vračal z isto mero. Vsaj treznejši Italijani bi morali misliti o tem. Toda človek ne more drugače, nego da tudi v resnem članku sme hljuje se maje z glavo in da glasno in javno izraža svoj dvom na tem, da-li je najti zmernih Italijanov tudi tam, kjer bi morali biti.

Najprej bi iskali mirnih mislecev sevedamed laško duhovščino, a iskali bi zaman. Zgodilo bi se nam baš nasprotno od onega, kar se je zgodilo proroku Bileamu: morali bi kleti, namestu blagoslovljati! Fanatična in fanatizujoča laška duhovščina ne sluti, da ginevajo časi, ko so bili veljaki oni, ki so znali ljudi navdušiti, da so vpili do hripavosti: evviva l'Italia! — Mogoče, da popiha z Dunaja kmalu — severna sapa, in mesto tržaško ne bo smelo več odganjati domačinov od svojih podjetij in vabiti lačnih polentarjev na dela, podpirana od avstrijske vlade! In tedaj bo srečen marsikdo, ki bo mogel reči: evviva la polenta! Zakaj želodec je marsikomu bližji, nego — Italija.

Iščimo mirnih mislecev v drugem nasprotju, kjer bi jih tudi morali najti: med socialisti vseh barv.

In tudi o tem je težko, ne pisati satire. Socialisti hočejo biti proroki nove srečne dobe, proroki enakosti in splošnih pravic za vse. Pa tržaški socialisti, kako umevajo oni enakost? Res, težko je, ne pisati satire! — Slovenec, uboga para

PODLISTEK.

Gospa Berta

ali

tri je prizori iz življenja »rodoljubne« dame.

Spisal Poluka.

Gospa Svetkova je seveda po stanu in uplivu svojega soproga in po lastnem bogastvu zavzela prvo mesto v družbi.

Moj Bog, pri nas ima zlata gloriola jako velik upliv, če tudi se blesti krog prazne in puhle glave!

Smejali so se, pili, peli in gospej Berti se je dvorilo od vseh strani.

Deželni poslanec ji je napil kakor evetu slovenskega ženstva, kakor biserju rodoljubnih dam in kakor vzoru plemenitih, blagih in vzvišenih žen, kar je ona vsprejela z jako koketnim, jako ljubeznjivim in jako žarečim pogledom ter s par praznimi, jako nerodno zbranimi frazami.

Kar je bilo pametnejih, so se razkropili naokrog, češ, da si ogledajo vas. Presedale so jim neslane šale gospoda Čehovina in Rakovca ter pretirano hvalisanje deželnega poslanca, kateri je »predmetom svoje hvale baš še le v drugič govoril osebno.

Učiteljici je pripovedovala sodnikova soproga par ne ravno lepih potez iz življenja obožavane

Berte, a učiteljici ni bilo do tega, da bi razkladala Bertine slabosti.

Vedela je dobro, kaka je ta Svetkova gospa in zaničevala jo je v svojem sre. Ogibala se je je, a o njej ni govorila ni dobrega ni slabega. Bila je naobražena, blaga in pred vsem odkritosrčna. Svoje simpatije in antipatije je kazala očito, brez plašča.

Vračali so se zopet nazaj k ostalim na vrt. Učiteljica je bila zadnja in bili so malone zasedeni že vsi stoli. Ozrla se je, kam-li naj bi séla, a v tem jo je zaklical gospod Čehovin:

— Izvolite semkaj, tu je še en prazen sedež — ter ji je pokazal na stol poleg Berte.

Za hip je učiteljica zarudela. Prav v istem hipu je videla, kako ljubeznjivo je potrkala Berta Rakovca po rami in vzdihala afektirano:

— Ach sie, ach sie sind der wahre!

Neizrečno plitva, neumna in podla se ji je zdela v istem trenutku ta nališpana in nakitena dama. Ponosno je vzravnila glavo, poklonila se, ter dejala mrzlo:

— Hvala! ali poleg gospe Svetkove jaz ne morem sedeti.

»Duhovita« dama je ni umela. Tako od zgoraj doli se je nasmehnila, nežno pogledala svoje masivne zapestnice, potem pa je mignila učiteljici:

— O prosim, gospodičina, jaz nisem tako

natančna, saj vidite, da sem tako preprosta — je dejala afektirano.

Prav ponosna je bila na ta svoj modri izrek.

No da, taka-le revna neznatna učiteljica! Naravno, da se ženira sedeti poleg tako bogate in imenitne dame! No, pa to napravlja vendar-le utis, če je človek prijazen tudi s takimi!

Nasmehnila se je prav ljubeznjivo ter zasepetala z svojim najnežnejšim, afektirano tenkim glasom:

— Prosim!

Toda učiteljica je zavrnila mrzlo:

— Hvala! — ter odšla na drug konec.

Gospa Svetkova pa je šepetala gospodu Čehovinu:

— Pametno dekle! Ve, kaj se spodobi! Ja, ja, solehe Leute müssen bescheiden sein.

Ne upam, da bi v tej sliki našlo svojo fotografijo kaj več naših dam. To bi bilo prežalostno! Da pa vsaj nekaterim ne bode škodilo enkrat videti se brez polepševalnega stekla, o tem ne dvomim.

Naj bi jim kaj koristilo!

(Zvršetek.)

— bodi socializmom vse drugo, samo ne ravno-praven. V Trstu bodi naš človek socializmom vseh barv — suženj!

Ha, ha! Kako ste se uredili Vi, ki kričite in se žilite proti velekapitalu, pa Vas vodijo za nos — Židje! In Vi jim še pomagata trobiti v njih rog, samo da ostane Slovence suženj. Kaj pa, ko bi rekli mi, da so tisti Vaši sužnji, ki so jih latinska gospoda nosili na ramah na dan shoda italijanskih županov v Trstu?! Kakšna slika avite kulture! — Latinsko gospodo v nekdanjih časih so res nosili sužnji na ramah, zdaj pa oni nosijo sužnje na ramah in to še o najslavesnejih prilikah, ko se jim je dozdevalo, da jih občuduje vsa Evropa. No, pa na srečo, jih ni občudovala, sicer bi morala stara Evropa misliti, da so oni res — sužnjev sužnji. Basta!

V sredi med fanatično duhovščino in tržaškimi laži-socialisti ste bojujoči se stranki, v katerih ne iščimo premisleka.

Torej, odkod naj priteče pomirujoče olje miru in sprave? Morda od vlade! Kaj še! Vladi je veliko lažje gospodariti nasprotnikom, ki sta si v laseh med seboj, nego bi mogla, ako bi se oba borila proti nji. In nas Slovence uči zgodovina, da vse, kar smo in kar imamo, smo postali sami ob svoji moči, da, celo proti volji različnih vladnih sistemov. Vlade so nam bile naklonjene, kadar so nas potrebovale, da smo jim pomagali iz škrincev. A sicer!... O, zgodovina!

Tudi zdaj si bo moral Slovence pomagati sam! Stoletje narodnostnih bojev se nagiblje h koncu, socialno vprašanje je že na pragu, pred njim in za njim beda. A tega noče videti židovsko-lahonski liberalizem. Sedaj, ko je očevidno, da se bliža hip za rešenje narodnostnega vprašanja, postajajo naši nasprotniki res smešni, in smešne so prenapete, nadute zahteve njihove. Beda, socialna beda ne pozna teh zahtev. Kaj, ko bi se med bedniki samimi zapričela pravna akcija preko glave dosedanjih poveljnikov?! Socializem ima zdravo jedro (— a ne tržaški!) in do zdravega socializma mora priti prej ali pozneje. Na ti podlagi bo mogoče govoriti pametno besedo z vsakomur.

Slovenca se ne treba bati takega preobrata. Saj smo videli v dež. zboru goriškem, kje je prepotentnost in nespravljivost! Navzlic očitni bedi učiteljstva se Lahji niso dokopali do prepričanja, da stopa socialno vprašanje pred — njih kaprice. — Slovence je jel spoznavati nasprotnikove pozicije, pozna njegove slabosti in budalosti, pozna njegov način bojevanja, njegovo prešernost in brezvesnost — in to je dobro znamenje. Samokrat.

Poziv.

Leta 1899. se otvori v Parizu velikanska svetovna razstava.

Odkar svet stoji, se nikdar ni v enem stoletju znašlo toliko novih znajdb, se ni izvršilo toliko umotvorov, in vednost tolikanj napredovala, kakor v sedanjem stoletju. Parni stroj je omogočil promet na morju in na suhem in približal najbolj oddaljene narode drugemu. Električna pokorno služi človeku, opravlja tiho in mirno najtežja dela, razsvetljuje temo, prinaša glas prijateljev iz daljnjih krajev za naše uho. Brzojavna žica obsega vso zemljo in razne novosti prinaša od enega konca sveta do drugega. Daljnogled in drobnogled sta prodrla globoko v skrivnosti narave; kemija nam kaže sestav raznih snovij in premnogo zagonek nam je postalo očitih. Brezštevilno tovarn izdeluje najbolj mnogovrstne izdelke ter jih oddaja človeku v porabo. Karkoli je človeški um v teku časa novega znašel, skritega odkril, temnega pokazal, vse to se nam kaže na svetovni razstavi.

Svetovna razstava nam kaže napredek posamičnih narodov, njihove izdelke in navaja druge narode k tekmovanju. Ona poučava posamičnika o skupnem napredku o čemur bi se človek na drug način nikakor ne mogel poučiti.

Svetovna razstava l. 1900 ima nalogo k zaključku 19. stoletja omikanemu podati svetu vse, karkoli je človeški um znašel v zadnjem stoletju. Umevno je torej, da je zanimanje za to razstavo občno po vsem svetu.

Razna društva so se že ustanovila z namenom, posamičnikom olajšati potovanje na razstavo,

preskrbeti primerno stanovanje, večšega vodnika, zlasti onim, ki niso kos francoščini.

Brezdvomno je tudi mej našim slovenskim narodom mnogo razumnikov, ki si želijo ogledati razstavo, toda marsikdo si morda ne upa radi neznanja francoščine in radi drugih neprilik na tuje.

V ta namen se je osnoval podpisani odbor, ki hoče oskrbeti udeležencem primerno stanovanje in večšega vodnika v Parizu in na razstavi.

Kdor bi se torej hotel udeležiti skupnega izleta Slovencev na pariško svetovno razstavo, naj se blagovoli oglasiti pri podpisanega odbora tajniku, g. kanoniku Sušniku; denarne pošiljke pa naj se naslovljajo na blagajnika, gosp. e. kr. notarja Ivana Plantana.

V Ljubljani, dne 27. januv. 1899.

Pripravljalni odbor za obisk pariške razstave:

Predsednik: **Ivan Hribar**, župan, dež. poslanec, itd. Podpredsednik: **Ivan Murnik**, cesarski svetnik, deželni odbornik, itd. Tajnik: **Ivan Sušnik**, kanonik-dekan. Blagajnik: **Ivan Plantan**, e. kr. notar, občinski svetnik, itd. Odbornik: **dr. Valentin Krisper**, odvetnik, občinski svetnik itd.

(Pogoje priobčimo prihodnjič. Ured.).

Politični pregled.

TRST, 4. februarja 1899.

K položaju. »Reichswehr« poroča o seji parlamentarne komisije desnice: V sejo je prišel prvkrat zopet po neizgodi, ki ga je zadela, načelnik vitez Jaworski. Zastopniki vseh strank so ga pozdravili najsrčneje. Grof Thun je bil navzoč skoro do zaključka seje. Le-ta je povdarjal, da je še nade do sporazumljenja. Pozival je večino, naj vstaja in naj bode zlozna. Govoril je tudi o podrobnih vprašanjih za bodočnost in je dajal pojasnil. Govor ministrov je zadovoljil vse stranke, ki so mu soglasno izrekle svoje zaupanje. Vsprejela se je resolucija, v kateri obžaljujejo stranke večine, da je zasedanje državnega zbora minolo brez koristi za prebivalstvo, ne da bi se bilo poskrbelo za gospodarske koristi istega in ne da bi se bilo rešilo, kar zahteva vevlastno stališče države. Stranke večine se nadejajo, da bo de vlada postopala po načelih, določenih v adresnem načrtu večine, ter žele iskreno, naj bi se na vseh straneh z vso zaresnostjo delalo na to, da pride skoro do sporazumljenja o spornih vprašanjih na podlagi pravice in pravičnosti.

Tudi poljski klub je izdal komuniké, v katerem povdarja vzajemnost z drugimi skupinami desnice.

Parlamentarna komisija desnice ostane tudi v bodoče v permanenci; tako da želi grof Thun. To smatrajo kakor dokaz, da hoče isti vladati v sporazumljenju z desnico.

Skupine opozicije izdajo ukupen proglas.

Ta sličeja o položaju nam pa ostaja danes nepopolna. Sicer gostobesedni brzjav ne ve ničesar povedati o tem, kaj namerjajo Italijani! Pripominjamo pa, da je dano na svobodno voljo vsakomur, ako se hoče — smejeti!

Kdo hoče soditi in obsojati! Te dni je rekla dunajska »Reichswehr« povsem umestno, da tržaški »Piccolo« ni nič drugega, nego poznana židovska »Neue Freie Presse« v italijanskem jeziku. Gola resnica. Ista načela, ista nemoralna, isto spletkarstvo, ki jih razširja »Neue Freie Presse«, zastrupljuje vse naše javno žiljenje, od prvega začetka sem, prejmlje »Piccolo« točno in sproti, da širi ta strup dalje v italijanske mase. Dunajski dopisnik tega laškega glasila ni drugega nego najemnik rečenega glasila dunajskega.

Med parlamentarci v večini zbornice poslancev je eden najnadarnejših, najresnejših in najuglednejših politikov bivši podpredsednik dr. Kramar. A ravno na tega moža se usuva, bolj nego na katerega drugega, ves srd nemške opozicije in židovskega novinstva. Čim se je glasil, že je bil škandal gotov. Mož govori sicer vsikdar resno, dostojanstveno, stvarno, v elegantni obliki, za nikogar žaljivo — ali prav ta elegantni rapir njegov jih zadevlje vsikdar tako do živega, da se kar šibe pod njegovimi argumenti. To jih dela nervozne, kadar govori Kramar, ta izzivlja strupeno sovražstvo njihovo. Ker se ne morejo braniti z argumenti, pa pošiljajo v boj svoje — psovke in

škandale. Tako se je bilo zgodilo v oni znameniti seji, ko je »zastopnik naroda« Wolf — koliko onečastenje tega pojma! — izzval pretepe. Odgovarjajoči posl. Daszinskemu je dokazoval Kramar nepobitnimi argumenti, kdo da je kriv propadanju parlamentarizma. To je bilo izborno zrelo, ki je je mož pokazal slavni obstrukciji, pogledali so vanje uzrli so svojo pristno sliko — in prestrašili so se! To je zadelo, to je bolelo! Kar zbesneli so. Na vse, kar jim je očital Kramar in čemur ne pritjamo le mi, ki smo samišljeniki tega moža, ampak sleherni človek, ako ima kaj zmisla za dostojnost, pravico in pravo parlamentarno načelo, na vse to ni vedela opozicija drugega, nego da je psovala Kramara z biričem, špijonom, glavarjem policijstov, hudo-deleem, in kar ima takih izrazov konverzacijski leksikon obstrukcije.

In te surovosti so potem odmevale po vsem židovsko-liberalnem časopisju. To je bilo laži, grdenja, zasramovanja, obrekovanja. Gorje dru. Kramaru, ako bi taka nesnaga mogla dosežati višino časti — poštenih ljudi! Čast njegova bi bila po-teptana v tla in zmleta v same atome.

Velikemu kornu — da se povrnemo k temu, kar smo hoteli reči — se je pridružil tudi oproda dunajske »Neue Freie Presse«, dunajski dopisnik našega »Piccola«. In psovalo je revše, kolikor je le držala vrv. Ljudje od kvalitete onih, ki pišejo v »Piccolo«, hočejo soditi o moralni kvaliteti jednega Kramara?! Saj bi se človek jezil, ako ne bilo tako grozno smešno! Ljudje, ki tu doma gazijo v blato najprimitivnejše zahteve parlamentarizma, ljudje, ki mečejo na zakonite zastopnike ljudstva razne predmete ali pa — svoje plunke; ljudje, ki očitno fraternizirajo z učenci skandala na galeriji, hočejo govoriti o javni in politički morali; ljudje, ki mečejo iz zbornice zakonito izvoljenega zastopnika, hočejo govoriti o svetosti parlamentarnega načela in parlamentarne svobode; ljudje, ki terorizirajo dež. glavarja tržaškega, da se ne sme povspeti do najnavadnejše uljudnosti do slovenskih zastopnikov, da mora odrekati istim vsako varstvo pred razsajajočimi divjaki — taki ljudje hočejo tudi učiti druge o dolžnosti predsednika do vseh členov zbornice! Take pouke je usiljeval »Piccolo« dru. Kramaru, taki ljudje hočejo soditi o kvaliteti češke delegacije sploh. Smešno je, zelo smešno; a za-jedno vendar tako brezobrazno, da bi človek kar pograbil po kaki gorjači in bi loputnil po rokah, ki naročajo z Dunaja v Trst — moralo iz »Neue Freie Presse«!

V italijanski komori so prišli včeraj zopet v razgovor krvavi dogodki iz meseca maja minolega leta. Povod temu je bil odgovor vlade na interpelacijo pok. Bissolattija, ker je prefektura v Cremoni uničila sklep nekega občinskega zastopa za pomiloščenje onih, ki so bili obsojeni od vojaških sodišč radi izgrediv minolega leta. Vladni odgovor je bil ta, da občinski zastopi se smejo baviti le z administrativnimi stvarmi. Temu nazoru so se govorniki opozicije uprli najodločneje. Povdarjali so, da je bilo proglašenje obsednega stanja nezakonito in da so tudi obsodbe vojaških sodišč nezakonite. Zahtevali so, naj se obsojenci pomilostijo in nemudoma izpuste iz zaporov.

Ministerski predsednik Pelloux sicer ni odrekal zbornici pravice razpravljati o pomiloščenju, odklanjal pa je najodločneje vsaki formalni poziv v ta namen.

Slednjič se je z veliko večino vsprejel oni dnevni red, za kateri se je izrekel ministerski predsednik.

Iz Francozke. Sedanje homatije na Francozskem in neprestano razburjenje, ki pretresa živce tretji francoski republiki, prihajajo jako v prilog onim, ki bi hoteli zopet uvesti monarhijo. Med Bonapartisti je postalo jako živo. Za republiko je največje važnosti, kako sodi o stvari Rusija. »Svet« pravi, da oficijelna Rusija iz lahko umljivih razlogov ostane povsem nevtralna nasproti monarhiškemu gibanju na Francozskem. Če bi pa prišlo kako presenečenje — na kakoršnjih je zgodovina Francije prebogata — ne bila Rusija prva, ki bi pozdravila z simpatijami prihod kakega Napoleona na francoski prestol,

Domače vesti.

Za jubilejno dilaško ustanovo došli so nadaljnji darovi:

Poprej izkazanih	3636 gld. 53 nč.
Urbančič Josip, trgovec, Trst	5 " — "
Rehar Peter, čevljarški mojster, Trst	1 " — "
Keček Ivan, pismonoša, Trst	3 " — "
Ukmar Lojze, sv. Ivan	1 " — "
Križman Anton sv. Ivan	3 " — "
Schmidt Hinko	1 " — "
Godina Marija	1 " — "

Skupaj 3651 gld. 53 nč.

Pripominja se, da se je pri sv. Ivanu nabralo doslej 174 gl. 88 nč. Bog živi rodoljubne in požrtvalne sv. Ivančane ter jim obudi mnogo posnemovalcev!

Nadaljne darove sprejema blagajnik dr. Gustav Gregorin v Trstu (Via Molin piccolo šte. 3).

»Socijalisti« med seboj. Včerajšnji »Lavoratore« objavlja neko »poslano« voditelja tržaških socijalistov Antona Gerina, v katerem je rečeno, da je bivši urednik »Lavoratore«, preznani Rihard Camber, naj brezobraznejši surovež. Camber pa odgovarja v današnjem »Lavoru«, da on, kakor »galantuomo«, ne odgovori na ta napad dotlej, dokler Gerin ne povrne bivši »Confederazione« onega denarja, ki sga je bil prisvojit na nepravilnem načinu.

Sedaj pa smemo biti posebno radovedni na odgovor, ki ga dobi gospod Camber.

V obrambo resnice. Pišejo nam: Te dni je imela zadruga tržaških krojačev svoj občni zbor. O tem zboru je poročal »Piccolo« po svoji stari navadi: neresnično in tendenciozno. Najprvo vihanos že zaradi tega, ker da je bilo na listi kandidatov tudi par Slovencev. Jednega teh pa da so volilec pustili na cedilu zato, ker da je agitiral v slovenskem zmislu na tak način, da je moralo večini zadržnikov razdražiti živce.

To je laž. Dotičnik — krojaški mojster Jerič — je agitiral le proti temu, da se je za predsednika določil neki Italijan — inozemec in je hotel, da bi se načelnikom zadrugi izbral mož domačin, ki je že enkrat vršil ta častni posel. In taka »agitacija« je razburila živce italijanskim zadržnikom! Žalostno dovolj in značilno.

Italijanski konzulat v Trstu. Prvim vicekonzulom je imenovan grof Caccia-Dominioni in pride v Trst te dni. »Piccolo« mu je že napravil spričevalo, da je »ugleden dostojanstvenik« in »popolen gentleman«.

Ti ljubi Bog, kateri laški konzul še ni bil najpopolnejše bitstvo — za progressovsko gospodo namreč?! O tem pričajo najbolje one ovacije, ki ki se ob vsaki priliki ponavljajo pred laškim konzulatom!

Iz učiteljskih krogov na Goriškem nam pišejo: Ker učiteljske deputacije, ki naj bi bila predložila prošnjo za povišanje plač, niso hoteli priporočiti za avdijenco pred Nj. Vel. cesarjem, pojde pa dne 4. februarja deputacija na Dunaj v avdijenco pred ministerskega predsednika in pred ministra za nauk in bogočastje. Deputacija se odpelje dne 4. februarja na Dunaj in bode sprejeta dne 5. t. m. Ista bode sestavljena iz 4 zastopnikov Goriške i 2 Istre. — Zastopniki so iz učiteljstva Goriške okolice, Tolminskega, sežanskega okraja in Gradišanskega ter slov. Istre. — Na Dunaju se naša deputacija pridruži zborovanju deputacij vseh avstrijskih učiteljskih društev. (Na tem zborovanju bode čeških, poljskih, slovenskih in nemških učiteljev.) Potem se izroči spomenica ministerskemu predsedniku, naučnemu ministru, našim slov. državn. poslancem in »Zavezi slovanskih poslancev«. — Ob enem razpošlje naše učiteljstvo na Goriškem več sto spomenice, katere dobe naši deželni poslanci, šolske oblastnije in drugi važni činitelji. — Kakor doznajem, je ministerski predsednik že rekel deputaciji italijanskih poslancev, da vlada na vsaki način boče imeti na Goriškem deželni šolski zalog, vzlic žuganju italijanskih poslancev z abstinenco v deželnem zboru. Upamo torej, da naša deputacija doseže na Dunaju glede tega najboljših uspehov. Sedaj, ko se pripravljajo, da tudi državnim uslužbencem povišajo plače smejo se menda nadejati temu tudi učitelji, ko je vendar eklatantno dokazano, da z dohodki, ki jih imajo sedaj, ne morejo izhajati brez postranskih dohodkov. In vendar zahteva § 55. državnega zakona, da mora biti učiteljstvo plačano tako, da bode

moglo brez postranskih dohodkov živeti stanu primerno in preživljati svoje družine. — Ako je torej to utemeljeno v zakonu, zakaj se ne izvede?! Saj mora biti menda veljaven sleherni paragraf, naj velja torej zakon tudi za nas. — (Opomnja. Učiteljstvu prijazne in naklonjene liste prosimo, da blagovole ponatisniti te vrstice).

Živio! Odbor »Delavskega podpornega društva« je zopet letos določil iz čistega dohodka velikega plesa 100 (sto) goldinarjev za »Narodni dom« v Trstu.

»Iz naroda so prišli, v narod naj se povrnejo!« Tako je izjavil neki upliven gospod tega društva. Mi pa dostavljamo, da je to zlat čin, kakor so zlate besede dotičnega gospoda.

Bog poživi take odbornike, ki delajo čast društvu in — narodu!

Še enkrat opozarjamo na jutranji ples naših trgovskih pomočnikov, ki bode v redutni dvorani gledališča »Politeama Rossetti« (uhod ulica Chiozza). Škoda bi bila, ko bi naša mladina imela poleg velikega truda trpeti še materialno škodo. Zato priporočamo še enkrat našim ljudem — onim namreč, ki se radi veselijo — naj ne zamude te lepe narodne zabave.

Veselica pevskega društva »Zarja« v Rojanu, ki se je vršila minole nedelje, je dosegla lep moralen in primeren materialen uspeh. Udeležba ni bila baš ogromna — kar pa je umeti z ozirom na obilico raznih veselice —, a vendar lepa in častna.

Pevski zbor se je držal dobro. Najbolj sta ugajala mešani zbor »Nazaj v planinski raj« od Sattnerja in pa dvospev »Pri oknu« od Hugolina Gospodičina Amalija Piščančev a ima kaj lep in zvonk, če tudi ne posebno obažen glas. Največ pa je vredno to, da ga zna diskretno in primerno rabiti. Sodba o njenem petju je bila soglasna in — najbolja.

Izborno je ugajal občinstvu gosp. I. Stoke sedanjí predpustni dobi jako primeren šaljivi nastop »Smola«. Istotako je izzival prizor »Lonceve« cele salve smehu, le tu pa tam se nam je zdelo proizvajanje nekoliko pretirano. To naj blagovole upoštevati sicer vrli diletantje rojanski.

Po »besedi« je bil živahen ples. Res hvaležni moramo biti vrli »Zarji«, da toli čvrsto vztraja ob takih razmerah. Rojanskim rodoljubom je pač sveta dolžnost, da podpirajo to vrlo društvo.

Prva prijava na maskarado »Tržašk. Sokola« je došla odboru že pred več časa — iz Slavonije od čarovnice Bare Minkovič. Prrokovna la bode vsakomur, da-li bode srečen ali nesrečen, in dajala bode lekov za razne bolezni.

Drugi se je prijavil neki visoki dostojanstvenik iz Budimpešte, ki pride v opravi dvobojevalcev. Iskati si hoče nasprotnika iz vrst Sokolašev. Za sekundante bode moral skrbeti odbor »Sokola«.

Tamburaški zbor škedenjski je prejel dne 32. januarja t. l. sledečo brzojavko: Sedaj koncertujemo v Tobolsku. Ker se jutri poroči jeden mojih pevcev z neko pevko, povabil sem na to svatovščinno širom sveta znano godbo eigana »Kalaruma«. Skupno z godbo odrinemo potem na potovanje preko Italijo v Abesinijo k Meneliku. Dne 5. februarja dospemo v Škedenj. Ker se bode prav istega dne tam vršila znamenita velika tamburaška maskarada, udeleži se je naša svatovščina v okoličanskih narodnih nošah. Razun tega obišče eiganski zbor popoldne vse tamošnje gostilne, kjer bode v velikem spremstvu pierrotov proizvajal naj-

novejo eigansko koračnico. Na kmalo svidenje v našem Škedenji! Na zdar! Vaš

Leontjev Dimitrovič.

V odbor tamburaškega zbora »Narod« v Nabrežini so bili izvoljeni: Fran Nemeč, predsednikom, Ivan Gruden podpredsednikom, Makarovič August, tajnikom in blagajnikom, Furlan Dragotin arhivarjem, Avgust Tance in Ivan Potočnik odbornikoma, Anton Kovač in Ivan Caharija pregledovalcema računov.

Zadnji narodni ples v tem pustu bode plesni venček, ki ga priredi »Delavsko podporno društvo« na pustni torek zvečer v dvorani Mally, ulica Torrente šte. 16. Vabilo se prijavi pravočasno.

Tržaška posojilnica in hranilnica, registrovana zadruga z omejenim poroštvom, ulica S. Francesco, je imela do 31. januarja t. l. gld. 208.774.94 prometa, lanske leto v istej dobi gld. 92.495.10, naraščaj znaša torej gld. 116.279.84. Strank v denarnih stvareh je bilo leta 1899. do 31. jan. 1014; leta 1898. do 31. jan. 639; torej letos več 375.

Veselica pevskega društva »Adrija« v Barkovljah, ki se bode vršila jutri v nedeljo dne 5. februarja, obeta, kakor je razvideti iz lepega in izbranega vspeveda in družih priprav, biti jako zanimiva. Kdo bi se tudi ne zanimal, ako omenimo, da se bode ob tej priliki izvajala velika in krasna skladba prerano umrlega H. Volariča »Domovini« s spremljevanjem orkestra. A tudi vse druge točke vspeveda so zanimive, posebno pa še od slavnostnega otvorjenja »Narodnega doma« v Barkovljah dobro poznana igra: »Na mostu«, katero so društveni diletantje že takrat predstavljali dobro, tako, da se je občinstvo od srea zabavalo. Tudi pri plesu se bode skrbelo za ugledno obnašanje, da se tudi ta zvrši čim dossojneje.

Da se torej v velikem številu vidimo jutri v veliki stekleni dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. Pokažimo »Adrijašem«, da se i mi zanimamo za njih društvo, katero se že deset let bori sredi naših narodnih nasprotnikov, in pripomrimo jim do čim sijajnega vspeha!

Izpred deželnega sodišča. 27-letni Alojzij Harveg je dobil 14 dnij zapora po § 305 kaz. zakona. Kričal je na javni ulici: Doli z Italijani! Radi jednakega pregreška je dobil 41-letni zidar Andrej Nemeč 5 tednov zapora.

Oni rokovnjač, imenom Fran Lipovšek, ki je dne 9. januarja — kakor smo poročali — napal in oropal blizo Bazovice peka Krainerja, prihajajočega z Reke, je dobil 18 mesecev ječe.

Radi težkega telesnega poškodovanja je dobil 19-letni Fran Zeppar z Vrdele 5 mesecev ječe.

Loterijske številke, izžrebane dne 4. t. m.:				
Dunaj	81	56	13	38 16
Gradec	10	56	42	6 1
Trent	83	63	18	33 38

Posebne antiseptične lastnosti delov **Praškega doma-ega mazila** iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi napravijo prav lek 2 ol a sehe o zdravljenju raznih ran. To sredstvo je enako ! v bolečinah, ar ran, zavaruje nečistost in vnetje in blaži aeneasG obdobju domače sredstvo dobiva se v tukajšnjih to bT.oo rodečvr pvl

Dobro domače sredstvo. Mej domačimi sredstvi, katera se uporabljajo za olajšanje bolečin in odvajajoča ribanja pri premrazenju, zavzema prvo mesto Liniment, Cap-tai-ci comp. izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1 gld. steklenica, ka era te spozna po znanemrudečem sidru.

Dr. Rosa Balzam

za želodec.

Praško domače mazilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nč. po pošti 20 nč. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V puščah po 35 in 25 nč., po pošti 6 nč. več.

Glavna zaloga: Lekarna B. Fragner-ja „pri črnem orlu“ Praga, Malastran, ogel Šporenjeve ulice.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Vsakanje pošto razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 4. Danes predpoludne je sprejel cesar ogerskega ministra za domobranbo, barona Fejervarya in potem Kolomana Szella.

Dunaj 4. Liberalno veleposestvo je izdalo komuniké, v katerem pravi, da hoče, varuje svoja česta že izjavljena načela, sodelovati za rešenje sedanje krize, toli škodljive za državne interese. Stranka hoče določiti odposlanec, ki naj zaprično pogajanja z izvrševalnim odborom desnice. (Zakaj pa ti velmožni gospodje se niso še prej zavedli škodljivosti sedanje krize in so še kurili, mesto da bi bili gasili? Ured.)

Praga 4. Nemški in češki učitelji so se dogovorili, da se snidejo na skupen učiteljski shod. Shod se bo vršil dne 25. marca. Na programu bodo le stanovska vprašanja in bodo izključena vsa narodna in politična vprašanja.

Berolin 4. Na svečanem obedu Brandenburškega deželnega zbora je rekel cesar Viljelm, sklicuje se na besede višega predsednika o činihi hiše Hohenzollern, da se Hohenzollernci čutijo od nekdanj Bogu odgovorni za svoje čine. Pa tudi odgovornosti nasproti ljudstvu so se zavedali vsi Hohenzollernci. Cesar Viljelm se je spominjal svojega potovanja na Vzhod ter je rekel, da je na Oljski gori vnovič prisegel zvestobo zastavi, da ne opusti ničesar, kar bi moglo služiti blaginji ljudstva. Konečno je omenjal cesar splošnih prizadevanj za mir ter je rekel, da Nemčija mora biti zložna in varovati si mora vnanji in notranji mir.

Berolin 4. Župan dr. Lueger je povabil občinski zastop v Berolinu na otvorjenje novega »Rathskeller-a«. Rečeni občinski zastop je odklonil to povabilo.

Cvet proti trganju.

(Liniment cascicol).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostiholu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nv Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici

„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“

Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dru. Lapoponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani prirčno zahvalo za doposlane jim stekleničice

tinkture za želodec

in so njemu z diploma dne 27. novembra 1897. podelili naslov „*dvorni založnik Njehove svetosti*“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njehove svetosti.

Imenovan zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehamim Piccoli-jevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,

lekarnar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izd. lovatelj v škatljah po 12 stekleničic za gl. 1.26 a. vr., po 24, stekleničic za gl. 2.40, do 36 stekl. za gl. 3.50 po 75 stekl. za gl. 6.50 (poštni paket ne čez 5 kl. težak), pa 110 za gl. 10.30.

Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

Iz Richterjeve lekarne v Pragi

priopoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenih cah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Braunau na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana novovrstna lesena zastirala (Rouleaux), zatvornice in oboknice na valjček. — Cenik gratis.

Agentje

— privatne odjemalce se iščejo. —

Igralci na citre

dobivajo brezplačno štiri komade za citre in katalog pri I. Neukirchner, Görkau, Češko.

Gostilna na prodaj!

Na prodaj je dobro obiskovana slovenska gostilna na primernem kraju mesta. Gostilna donša do 10 gl. dobička na dan. Pojasnila daje Jože Vodopivec v kavarni »Commercio«, bodisi ustmeno ali pismeno.

PRSNÍ PRAH (prah za izvoščeko)

(ne kašlja).

najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaslišanju, nahodu in drugim katarčnim afekcijam.

Škatljica z navodilom po 30 nvč. Dobiva se jedino v

lekarni PRAXMARER, „Pri dveh zamorcih“

občinska palača, Trst.

Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Čuvaj se senjske roke! dobi se v administraciji našega lista.

KATHREINER-Kneippova sladna kava.

Mara mumica, se meni.

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Pserhofer-jeva

lekarna „Pri zlatem državnem jabolku“ na Dunaju I., Singerstrasse šte. 15.

J. Pserhoferjeve čistilne kroglice

so davnoskušeno, lahkočistilno od več zdravnikov občinstvu priporočano domače sredstvo.

Te kroglice so iste, poznane pri občinstvu že več desetletij pod imenom „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ ter se izdelujejo pristne jedino v lekarni „Pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Teh kroglice stane: jedna škatljica s 15 kroglicami 21 nč., jeden zavitek z 6 škatljicami 1 gl. 5 nč. Ako se znesek predplača, stane s poštino vred: 1 zavitek kroglic 1 gl. 25 nč., 2 zavitek 2 gl. 30 nč., 3 zavitek 3 gl. 35 nč., 4 zavitek 4 gl. 40 nč., 5 zavitek 5 gl. 45 nč., 10 zavitek 9 gl. 20 nč. (Manje od jednega zavitka se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva »J. Pserhoferjeve čistilne kroglice«.

In paziti je, da ima pokrov vsaki škatljici isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

J. Pserhoferjev balzam za ozeblino, 1 posodica 40 nč., prosto poštno 65 nč.

J. Pserhoferjev trpotčev sok, za lečenje sliza 1 steklenica 50 nvč.

J. Pserhoferjev balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nvč. poštno prosto 65 nč.

Stoll-ovi kola-preparati, izborno kroglično sredstvo za želodec in žive, 1 liter kolavina ali eliksirja 3 gl., pol litra 1 gl. 60 nč., četrt litra 85 nč.

J. Pserhoferjeva grenka tinktura za želodec (prej imenovana življenska esenca). Rahlo razstopljajoče sred-

stvo, ki upliva krepilno na želodec pri slabosti, 1 bočica 22 nč., 1 ducet 2 gl.

J. Pserhoferjevo mastilo za rane, 1 steklenica 50 novčev.

J. Pserhoferjeva tanokininska pomada pospešuje rast las, jedna škatljica 2 gl.

Ranocelni obliž od pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 nč. prosto poštno pa 75 nč.

Universalna čistilna sol A. W. Bullricha domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, jeden omot 1 gl.

Razven imenovanih izdelkov so deloma v zalogi vse v avstrijskih listih napovedane tu- in inozemske farmacevtske specialitete. Na zahtevanje poskrbuje se točno vsako v skladišču ne nahajajoče se blago po nizki ceni.

Razpošiljanja po pošti se vrše točno, a treba je denar doposlati naprej; večja naročila tudi po poštnem povzetju.

Pri pošiljlatvi denarja po poštni nakaznici stane porto veliko manj, kakor po povzetju.